

SZÉKASZÓ

2008. december

KARCFALVI-CSÍKJENŐFALVI KISÚJSÁG

„ISTEN HOZOTT, MEGVÁLTÓ” AVAGY 2008 KARÁCSONYA

Jézusom, ismét születésnapodat ünnepeljük, immár a 2008.-at.

Rég születtél, de Te mindig fiatal vagy, mert állandóan jelen vagy. A születésnap örömműnep, mert természetes az, amikor örülünk az új élet születésének. Halkan sűgom Jézusom: a mi népűnk, mintha nem örűlne az új élet születésének, következésképp nem is vállalja. És ez nagyon természetellenes.

Nem akarok űnneprontó lenni, de tudnod kell: nem mindenki örűl a Te születésednek. Sajnálatosan ez onnan is lemérhető, hogy elkezdték tulajdonítani űnnepeidet. Így lett a:

HÚSVÉTBÓL – locsolás űnnepe, nyuszi űnnepe, tavasz űnnepe...

KARÁCSONYBÓL – télifa űnnepe, szeretet űnnepe, ajándékozás űnnepe...

Miért van az Jézusom, hogy sokan nem szeretnek Téged?

Talán azért, mert:

- szeretetet akarsz - és mi gyűlölködűnk
- békességet akarsz- és mi harcolunk
- egységet arasz- és mi széthűzűnk
- erkölcsös életet akarsz- és mi erkölcsi fertűben akarunk élni.
- Vagyis nem szeretjűk azt, hogy

megmondod nekűnk: mi a helyes és mi nem.

- Jézusom, nem csak űnneprontó dolgokat, hanem kellemes híreket is mondanom kell Neked: - nagyon sokan várjűk születésed űnnepét és örűlűnk Neked. Tudnod kell azt is, hogy születésed űnnepe száműnkra nem a télifa, nem a szeretet és ajándékozás űnnepe, hanem ELSŐSORBAN Megváltónk születésének napja, Isten szeretetének legnyilvánvalóbb megjelenítése. MÁSODLAGOSAN helyet kap űnnepléseden a karácsonyfa, a szeretet kifejezése és az ajándékozás is.
- Az egyszerű pásztorok hitével térdelűnk betlehemi jászolod fölé és arra kérűnk, hogy térj be a szeretetteddel, békeségeddel, örömműdel szűveinkbe és minden ember szűvébe is.

**KEGYELEMTELJES
KARÁCSONYI űNNEPEKET ÉS
BOLDOG űJ ÉVET KIVÁNOK**

**2008 KARÁCSONYÁN
FARKAS ÁRPÁD**

Plébános

MÓRA LÁSZLÓ

KARÁCSONYI CSENGŐ

Csingilingi, cseng a csengő,
Száll a szánkó, mint a felhő,
Csaknem elszakad a gyepűlő,
Csingilingi, cseng a csengő.

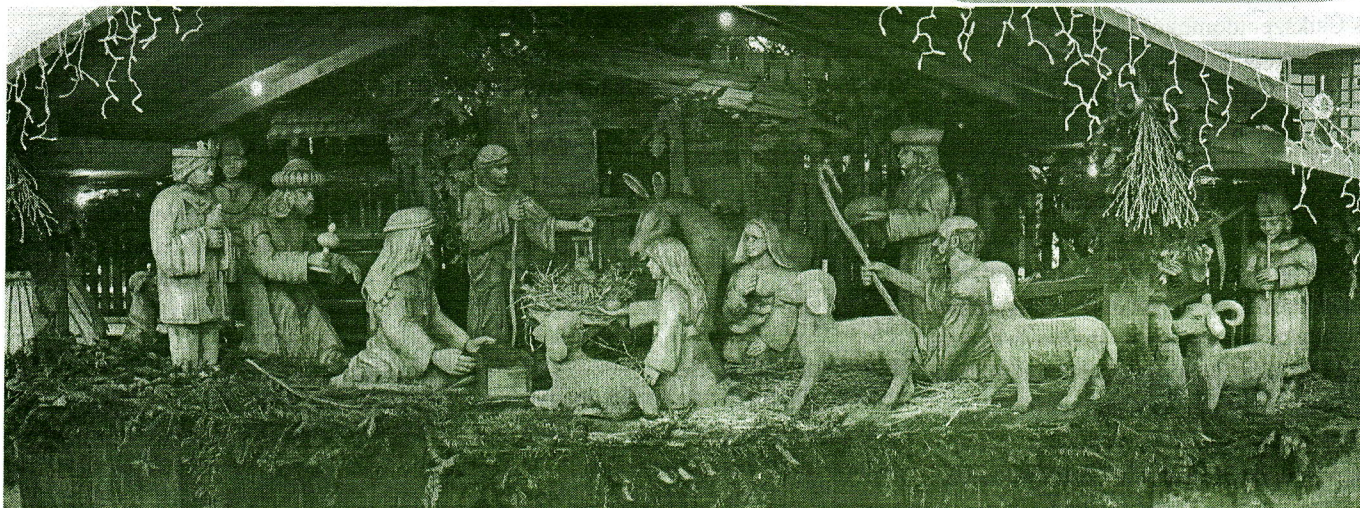
Égi szánkót hajt az angyal.
És mire az esti hajnal
Megjűn a szép fenyűgallyal,
Cseng a csengő, jű az angyal.

Itt a Jézus angyalkája,
Égben termett csodafája,
S mindent, mindent aggat rája,
A kis Jézus angyalkája.

Arany diót, arany csengőt,
Ezűst lepkét, ringót, rengőt,
Amilyen még földűn nem nűtt,
S csilingelő arany csengőt.

Kérűnk Jézus angyalkája,
Ahol sok a koldus, árva,
Hol jűságod legtöbb várja,
Ott pihenj meg legtűvábbra.

Hozz örömet, békességet,
A szűveknek melegséget,
Karácsonyi szép meséket,
S az Istennek dicsűséget.

EGY FŐHAJTÁS MÁRTIR PÜSPÖKÜNKNEK

Az idén, Karácsony előestéjén lesz HETVEN éve, hogy Erdély egyházmegyéje, a katolikusság, de az egész székelly nép is egy értékes ajándékot kapott. 1938 december 24-én délben a Vatikáni Rádió tudomására hozta hallgatóinak, hogy XI. Piusz Pápa MÁRTON ÁRON akkori kolozsvári plébánost nevezte ki Erdély püspökének.

Ez a hír barátai, kortársai szerint nem volt különösebben meglepő. Az volt az általános véleményük, hogy Márton Áron lenne Majláth püspök, illetve az őt követő, de csak pár hónapig tevékenykedő Vorbuchner püspök – aki püspöki kinevezése után hamarosan elhunyt legalkalmasabb utóda. Ez a kívánságuk teljesült rövid időn belül, amikor tudomásukra jutott a szentszéki bejelentés.

Nagy püspökünk kinevezését Erdély magyarsága osztatlan örömmel fogadta, különösen pedig a székelység, azon belül is Csíkszentdomokos népe, akik jogosan büszkélkedtek településük hírneves születésére. Ezúttal az akkori eseményeket próbáljuk röviden összefoglalni.

A püspökszentelés idejét 1939 február 12-ére tűzték ki. Márton Áron a szentelés előtt egy brassói Kolostorban 8 napos lelkigyakorlatot tartott. A felszentelést a kolozsvári Szent Mihály templomban tartották, a vendégek százai érkeztek Kolozsvárra. Több mint kétszáz lelkész, egyházi méltóság és világi tekintély vett részt a szertartáson, közöttük a Pápa képviselőjében Cassulo Andrea érsek,

pápai nuncius. Csíkszentdomokost egy negyventagú hivatalos küldöttség képviselte, közöttük az új püspök édesanyja és édesapja. A sors úgy hozta, hogy éppen akkor halt meg XI. Piusz pápa, amit a nuncius a szertartás előtt jelentett be a jelenlevőknek.

Ettől függetlenül azonban lezajlott a szentelés, majd Márton Áron áldásosztásra körbe ment a templomban. Elindulása előtt édesanyja és édesapja hozzájárultak és megcsókolták felszentelt kezét. A püspök is édesanyjához hajolt, megcsókolta kezét, majd édesapját is megcsókolta. További áldásosztásra kiment a templom kapuján, püspöki áldást adva az utcán rekedt tömegre, a kincses városra, egész Erdélyre.

A szertartások befejeztével a plébánián folytatódott az ünnepség, ahol az új püspök beszédet intézett a jelenlevőkhöz és többek között a következőket mondotta: „... Minden küzdő emberben testvéremet akarom látni és amennyire segítségükre tudok lenni, leszek és terhüket vállaimra venni igyekszem. Papjaim munkásságukat ajánlották fel, engedelmességet ígértek, amelyre szükség is lesz, hogy igénybe vegyek... Ha az Úristen azt akarta, hogy ezt a nehéz terhet én vegyem a vállamra, mátol kezdve zúgolódás nélkül hordozom azt, lelkiismeretesen engedelmeskedem ennek az isteni parancsnak, a gondok elől nem futok meg. Amit Isten keresztként vállamra rakott, ha vérző térdekkel is, vinni akarom, vinni fogom. Kérem paptársaimat, kövessenek engem a golgotás úton...”

Megemlékezésünkkel nem szándékunk nagy püspökünk valóban golgotás életútját részletesen ismertetni, hiszen számtalan írás, könyv jelent meg róla, de nem is tisztünk ezt megtenni, azonban püspöki kinevezésének és halálának évfordulója kapcsán e néhány sorral emlékezünk meg néhai főpásztorunkról.

Köztudott, hogy a sokat szenvedett mártír püspök egészsége az 1970-es évek végén, az 1980-as évek elején egyre romlott. Ezért kérésére II. János Pápa 1980 április 2-án, püspöki működésének 42. évében felmentette az egyházmegye kormányzása alól. Utóda Dr. Jakab Antal lett.

Utolsó körlevelét 1980 május 15-én intézte papjaihoz és az egész erdélyi katolikus hívő közösséghez, amelyben a hit ápolását hangsúlyozta, s kérte a szülőket és papjait, hogy jól véssék be a fiatal nemzedék értelmébe a hit igazságait. Búcsúzóul kéréssel fordult hozzájuk: „tiszteljetelek és szeressetek minden embert, elsősorban azokat, akikkel együtt éltek... úgy fogjuk megtalálni az egyetértést és igazi békességet, ha őszinték vagyunk egymáshoz, nem félünk egymástól és kölcsönösen segítjük egymást életfeladataink teljesítésében.”

Néhány hónappal később, 1980 szeptember 29-én délelőtt 9 órakor szenvedések közepette életének 84. évében a püspöki székházban halt meg. A gyulafehérvári egyházmegye védőszentjének ünnepén, Szent Mihály napján szólította őt Isten magához.

A temetési szertartás október 4-én tizenegy órakor kezdődött. A gyászmisét Lékai László bíboros pontifikálta. Együtt misézett vele Erdély új püspöke, Dr. Jakab Antal, aki a temetési szertartást és egyben a búcsúbeszédet is elmondta. Kihűlt testét a székesegyház kriptájában helyezték örök nyugalomra.

Beszédei, írásai, bérma útjai mindmind biznyságtétel gazdag egyéniségére és életfilozófiájára. Püspöki kinevezésének hetvenedik, halálának 28. évfordulóján méltósággal emlékezünk nagy püspökünkre azzal a reménnyel, hogy imáinkat Isten meghallgatja és mielőbb a szentek közé emeli.

Németh Szilveszter

Forrás: P. Szőke János, Márton Áron

IMA

Istenünk,
Te ÁRON püspököt
Arra választottad ki,
Hogy igazságodnak óre,
Az üldözötteknek védelmezője
És népednek jó pásztora legyen.
Add, hogy mielőbb
Szentjeid között tisztelhessek,
Tanítása és példája
Világító JEL legyen
Míndannyiunk számára.

KÖZÖSEN – EGYHÁZI JAVAINK FENNTARTÁSÁÉRT

Az utóbbi időben egyre jobban látjuk a fejlődés jeleit községünkben. Ebbe a látványosságba szorosan illeszkedik bele az egyház keretében végzett munka is, amely az egyházközösség, vagyis a hívek érdekeit szolgálja.

Dicséretes az a hozzáállás, amelyre az egyházközösségben lévő intézmények, ipari egységek, kisiparosok és magánszemélyek vállalkoztak, hogy rövid idő alatt rendbe tegyék az egyház tulajdonában levő javak egy részét. A polgármesteri hivatal, a karcfalvi és jenőfalvi közbirtokosságok, valamint a plébánia hivatal anyagi hozzájárulásának köszönhetően a hívek láthatják azokat a változásokat, amelyek például a vártemplomban és környékén vannak. Vegyük sorba miről is van szó?

Figyelembe véve a műemlékvédelmi előírásokat, fűtésre izzótesteket szereltek a falra, megoldották a templomtorny és a várfal világítását. Hasonlóan látványosak és hasznosak

a templomhoz felvezető utak mentén a kis oszlopokra felszerelt világító testek is, amelyek biztonságosabbá teszik a sötétben való tájékozódást.

A munkálatok értéke meghaladja a 400 millió régi lejt, amelyet a helyi tanács jóváhagyásával a polgármesteri hivatal fizetett ki. Közben újra festették a bejárati kapukat és ajtókat, eltávolították a régi kályhát a templomból, leszerelték az ablakok mellé felállított vaskéményeket és a kerítésen belül is próbáltak részben rendet teremteni. Igaz, ez utóbbi esetben még sok a tennivaló, szükség van a hívek segítségére, de sajnos a télies időjárás miatt ezt a munkát csak később lehet elvégezni. Mindezek mellett szükség volt a plébánia épületének felújítására is, mint ahogyan tették az elődeink. A korabeli dokumentumokból kitűnik,

hogy a ma is fennálló épület építésének gondolatát Potyó Ferenc akkori plébános vetette fel 1836-ban, melyet a megyegyűlés megalapozottnak látott.

A költségeket akkor is a hívek állták, melynek nyomán felépült az „új parochiális ház”, amelyet a későbbiekben többször felújítottak. Hasonló felújítást kellett végezni most is, a nyár végén, az ősz elején, hogy az épület megfelelő állapotban maradjon az utókor számára. A belső munkálatok között szerepel a gipszkartonozás, glettolás, szalagparietezés, fürdőszoba felújítás, ajtó-ablak csere, valamint a plébánia hivatal működéséhez szükséges egyes bútorok és konyhafelszerelések vásárlása. Mind-

a későbbiekben megszűnik az otthoni lakásból történő temetés, amely amúgy sem felel meg az egészségügyi szabályoknak. Előre látva ezt, a község helyi tanácsa és a polgármesteri hivatal már korábban elkészítette a ravatalozó tervét, amely a két temető közötti hegyoldalon fog elhelyezkedni.

Látható, hogy a munkálatok elkezdődtek és az időjárástól függően tudják csak az építkezést folytatni. Lévény, hogy a ravatalozó megépítése közérdek, egyelőre a karcfalvi és jenőfalvi közbirtokosság 250-250 millió régi lejjel járult hozzá az épület alapjának megöntéséhez. Természetesen az egyház is hozzájárul saját bevételéből az építési költségekhez,

azonban e szép kivitelezésű és impozáns épület költsége több milliárd régi lejt tesz ki. Ehhez pedig hívótól vagy nem hívótól függetlenül, előbb-utóbb minden családnak az anyagi hozzájárulására szükség van, hiszen halottainknak a végtisztesség kelő megadása a keresztényi erkölcs kötelességei közé tartozik.

Amint a fentiekben látható, akárcsak minden

ezekhez a két közbirtokosság 100-100 millió régi lejjel járult hozzá, a plébánia hivatal pedig több mint 100 millió régi lejt költött a berendezések megvásárlására. Késő ősszel sor került a csűr újra fedésére, vagyis a régi cserepek átforgatására és más apróbb munkákra a plébánia környékén. Természetesen ezeket közmunkában végezték az emberek. A cserepek átforgatását 15-20 ember végezte, de később a gyermekek is besegítettek, a földön adogatták egymásnak a leszedett cserepeket.

A továbbiakban röviden szót kell ejtenünk az épülő ravatalozóról is.

Az európai előírásoknak megfelelően a közeljövőben minden nagyobb településen egy elkülönített helyiség kell legyen a szokásos temetkezési szertartások elvégzéséhez. Ez azt jelenti, hogy

családnál, úgy CsíkNagyboldogasszony egyházközség nagy közös családjában is sok még a teendő.

Ezt pedig az itt lakók, - a nagycsalád - anyagi hozzájárulása és közvetlen munkája nélkül nem lehet megvalósítani. Végül is az egyházközséget a benne élő emberek alkotják, tehát minden létesítmény a közösség érdekében történik. Szükséges tehát, hogy az egyházi tanács tagjai - akárcsak elődeik az 1700-as, az 1800-as években - az eddigieknél sokkal nagyobb mértékben segítsék a mindenkori plébános munkáját, hozzájárulva ezáltal az egyházi közösség gondjainak megoldásához.

N. SZILVESZTER

ADVENT AZ ISKOLÁBAN

November 30.-án újra elérkezett az Advent, magával hozva mély, lélektisztító csendjét.

A befelefordulás, a várakozás ideje ez, felkészülés az Ur eljövételére.

E bűnbánati időszak elmaradhatatlan kelléke az adventi koszorú, a maga sajátos jelképeivel. Minden gyertya szimbolizál ugyanis egy fogalmat: hit, remény, szeretet, öröm. Egyben a katolikus szimbólika szerint egy-egy személyre (vagy közösségre) is utalnak:

Ádám és Éva – mint akiknek elsőként ígérte meg Isten a megváltást (hit);

zsidó nép – akinek megígérte, hogy közülük származik a Messiás (remény);

Keresztelő Szent János – aki hirdette Jézus eljövését, és készítette az utat az emberek szívéhez (szeretet); Szűz Mária – aki megszülte a Fiút (öröm – rózsaszín gyertya).

Ebben az évben ismét igazi adventi hangulat töltötte be iskolánkat is, ugyanis, második alkalommal szerveztük meg az adventi koszorúk kiállítását.

Örömmel számolhatunk be arról, hogy az adventi koszorúkészítés iskolánkban lassan hagyománnyá válik, advent első hetében ugyanis összesen 20 koszorút készítettek iskolánk tanulói.

Minden koszorú különleges gonddal készült, sajátos ízlésvilágot tükrözött, ezért nem is rangsoroltuk őket, mindeniket egyformán díjaztuk. Kivételt képezett a „közönség kedvence”, vagyis az a koszorú, amely a legtöbb szavazatot kapta, készítőjét Bartalis Rékát különdíjban részesítettük.

Az értékelés záróakkordjaként felcsendült az Ojójj, ójójj Údvözítő című egyházi énekünk.

B. Darvas Annamária

KARÁCSONY

Nekem a Karácsony a szeretet ünnepéhez vezet. Karácsonykor Betlehem kis városába megszületett Jézuska. Négy héttel Karácsony előtt adventi koszorút készítünk, meggyújtunk három lila gyertyát, mert az a bűnbánat színe. Advent utolsó vasárnapján meggyújtjuk az utolsó gyertyát, a rózsaszínt, mert az a boldogság színe. Boldogok vagyunk, mert megszületett a Megváltó.

(Magyari Apolka V.B.)

Szerintem a Karácsony Jézus születéséről szól. Ilyenkor a család együtt ünnepel.

gondol arra, hogy a Karácsony miért Karácsony.. Vannak akik gondolnak arra, hogy Karácsonykor megszületik Jézus, de ezek az idősebbek.

Adventben van az az idő, amikor a “Szent család” útra indul. Ez úgy zajlik, hogy házról házra járunk és minden házba bevisszük a Szentcsaládot. Ez egy órát tart és imádkozással telik el, bele foglalja hogy Mária milyen körülmények között szülte meg a Kis Jézust. Szerintem az Advent és a Karácsony mindenki számára ezt kellene, hogy jelentse.

(Gábor Lenke VII. A.)

Imádkozunk. Megajándékozunk egymást és örömet szerzünk egymásnak. Szerintem ebből áll a Karácsony. (Balázs Dániel V.A.)

Szerintem a Karácsony nem az ajándékozásról, meg az édességekről szól, hanem a Jézus születéséről, a karácsonyi miséről és az Adventről. (Szekeres Szilveszter V.A.)

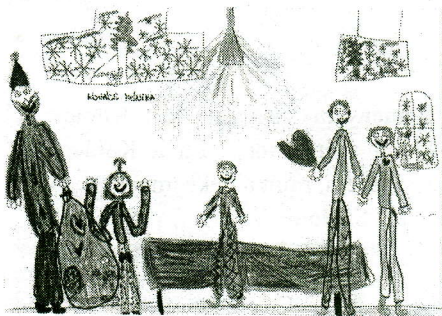
Sokak számára a Karácsony az ajándékosztásról szól. Vannak akik úgy gondolkoznak, hogy egy évbe egy Karácsony van és ezért arra gondolnak, hogy mindent meg akarnak tenni annak érdekében, hogy jól teljen. Például hitelre vásárolnak, ajándékoznak, de senki se

Szerintem Karácsonykor arra van szüksége minden embernek, hogy a családja együtt legyen az ünnep folyamán. Lelki megtisztulás és szívből jövő ajándékozás. Akármennyire kevés az ajándék, nem azt kell nézni, hanem hogy honnan jön. Sokan viszont azért örvendnek a Karácsonynak, hogy mennyi ajándékot kapnak. (Kedves Tímea VII.A.)

Karácsonykor együtt van a család, Megajándékozunk egymást, mindenki örül. Utána asztalhoz ülünk és megesszük az ünnepi vacsorát, amivel anyum nagyon sokat dolgozott. A vacsora után anyumék elmennek az esti ünnepi misére. Másnap

ÓVODAI ELŐKÉSZÜLETEK AZ ÜNNEPRE

Azóvodásgyermekéletében már felszínre törnek az énszükségletek amelynek ismerete elengedhetetlen az óvonó és szülő számára, hiszen az óvodában töltött idő erőteljesen befolyásolja a gyermek lelki egészségét, személyiségének

fejlődését, a lezajlott történéseket az óvonó tartja kezében.

Gyakran hallani aggódó szülőket, hogy gyermekeik beválnak-e, boldogulnak-e az óvodában, majd a felnőtt világban? Mit értünk boldoguláson?-valami olyasmit kibírom-e önmagam, pajtásaimat, az iskolában diáktársaimat, tanárait, majd felnőttkorban el tudom-e viselni gyermekeimet, férjemet, feleségemet, rokonaimat, szomszédaimat stb.

Ennek az adventnek alap gondolata volt: „Hogyan juttathatjuk hozzá gyermekeinket a boldoguláshoz?”- ha megadjuk gyermekeinknek testi és lelki értelemben azt az érzelmi biztonságot amit csak az emberi kapcsolatok a testi érintésben, lelki odafordulásban, verbális kommunikációban kifejeződő kapcsolatok tudnak megadni. Óvodánk munkaközössége arra összpontosított, hogy mit kíván az óvodás és mit nyújthat az óvonó annak érdekében, hogy kreatívan tevékenykedjen, s ezáltal személyisége sokoldalúan fejlődjön.

Választhatóságot, gyermeki szabadságot a játékban, a témát, tartalmat, játszótársat, az eszközöket, a lefolyás idejét illetően, mikor melyik tetszik jobban, s ha úgy dönt válthasson másra, megtagadhat egyes felkéréseket, kapcsolati működést.

Karácsonyi előkészületekkor szívesen tevékenykedtek kisebb csoportokba tömörülve, így készültek a szalmadíszekből fűzött girlandok, a betlehemi istálló a Szentcsaláddal, az angyalkák sokfélesége. Jól működtek az elhárító mechanizmusok óvodai alkalmazása: mesék dramatizálása, Betlehemes szerepjátékok tanulása, az ábrázolás gyakorlati alkalmazása révén születtek a szívét, lelket gyönyörködtető, érdekes gyermekrajzok: a képzeletbeli találkozás az angyalokkal, a királyok és pásztorok látogatása a Szent családnál, a babakonyhán elkészültek az adventi ételek.

A szülővel szervezett nyílt foglalkozáson meghitt légkörben mondták el gyermekekkel együtt, mire figyelnek jobban az adventben, milyen hibák elhárítását váltalták fel közösen, hogy méltóképpen

készítsék szívüket Jézuska befogadására. Az óvodában a

mindennapos beszélgető körökön számoltak be a jó cselekedetéről, a szeretetkockahasznáról, célravezető társasjátékokról, elért sikerekről.

December 12-én délután, az óvonók mentalközössége a karcfalvi óvodában szervezte meg az önismereti tréninget, mely aktív műhelymunkával folytatódott. Karácsonyi ajándékaink egy-egy mintamodellét készítettük el, didaktikai eszköztárunkat gazdagítottuk. Öröm és elégedettség töltött el arra gondolva, hogy sikerült igazán egyénit, személyeset létrehozni, ami csak tőlünk származhat, minket jellemez, ezért becsesebb a legdrágább készterméknél is.

Az ünnep legszebb pillanatait élhetjük meg, a várakozás ideje

gyorsan és hasznosan telik, ha magunk készítjük az ajándékok néhány különleges darabját karácsonyra. Engedjünk kibontakozni a mindannyiunkban ott rejlő alkotó szellemet, mélységes szeretetet. S ehhez még adj szép szót, adj

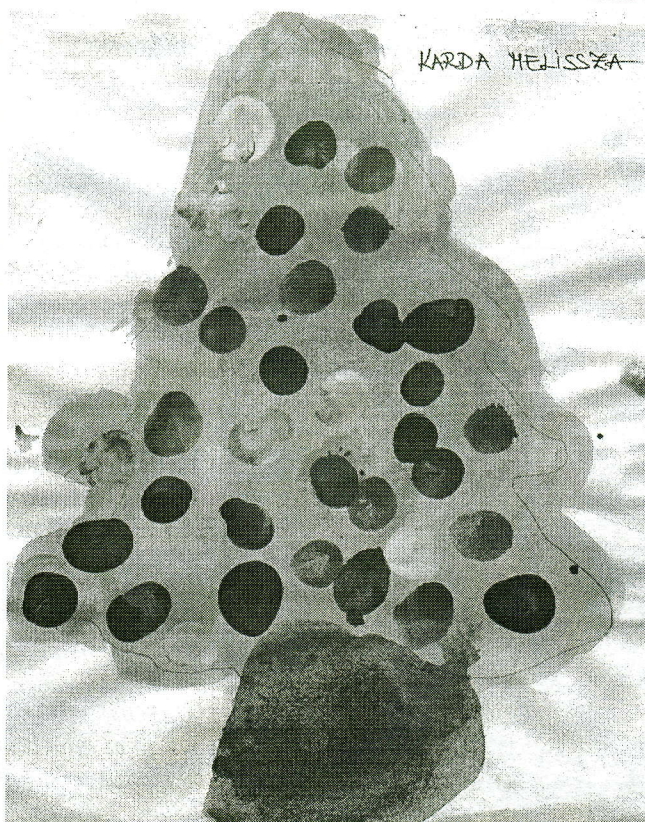

mosolyt, adj javaidból, idődből!

Ne várj viszonzást! Örülj, hogy jót tehetél! „...akinek lelkében szép az ének, csak az hallja a mások énekét is szépnek.” Községünk minden tagjának szívből kívánom, legfőbb törekvése legyen a szeretet.

**Áldott, békés
Karácsonyt
kívánok.**

Jaszenovics Teréz

MIKULÁS MARATON.....

A Hargita Megyei Vöröskereszt, humanitárius célokat szolgáló önkéntesekből álló szervezet, amely nem rendelkezik állami támogatással, karitatív munkáját megyei adományozók, jóindulatú, segítőkész emberek és szervezetek támogatásával valósítja meg.

Az idén nyolcadszorra szervezték meg a már hagyományossá vált "Mikulásmaraton", 13 önkéntes segítségével, akik idén 150 km-t váltófutásban szaladtak azért, hogy a beteg gyerekeknek örömet szerezzenek. A maraton egyik célja az adománygyűjtés, beteg gyerekek számára, akik a Karácsonyt ágyhoz kötötten kénytelenek tölteni. Ezenkívül próbálták az adományozó gyerekekben és felnőttekben kialakítani a törődés, gondoskodás érzését, az adományozás örömét, bármely csekély pénzügyi összeg is legyen a felajánlás.

A mi községünkbe 2008. december 7-én, 11 óra után érkezett a Mikulás, édességet, virgácsot osztogatva.

A Mártonffy György Általános Iskola előtt várta egy lelkes gyerekcsoport a Mikulást, akik összegyűjtve kis adományaikat, sikerült megörvendeztetniük őt. Innen elkísérték egy darabon, egészen Jenőfalva központjáig ahol szintén az elemisek várták, ők is adománnyal. Itt gitárkísérettel lelkesen énekeltek, táncoltak, majd egészen a falu határáig elkísérték őket.

Öröm látni, hogy a gyerekeknek van fülük és meghallották a segítségkérést...

M.I.

TELEPÜLÉSÜNK A FEJLŐDÉS ÚTJÁN

Rövidesen ismét eltelik egy esztendő, amely országszerte bővelkedett eseményekben. Községünk sem kivétel ez alól, mondhatni, mozgalmas volt az év minden napja. Ezek közül nekünk, községvezetőknek talán a legjelentősebb esemény a nyáron megtartott helyhatósági választás volt, amikor településünk lakói bizalmat szavaztak az RMDSZ jelöltjeinek.

Ennek tudatában a megválasztott helyi tanács a polgármesteri hivatallal együtt folytatta az előző években elkezdett munkát, és újabb pályázatok útján próbáltunk hozzájárulni községünk fejlődéséhez. Ilyen vonatkozásban említést érdemel például a csatornahálózat kiépítésének folytatása, amely mondhatni, 90 százalékba megvalósult. Következik az ülepítő rendszer megvalósítása, amelynek pénzügyi fedezetére az előző kormány ígéretet tett. Ennek kivitelezésénél azonban bizonyos változás, elképzelés van, ugyanis Európai Unió normáknak megfelelően a felcsíki falvak részére egy nagyobb méretű, közös

ülepítő elkészítését szorgalmazzák.

Befejeztük az új piac kialakítását, amit Nagyboldogasszony előestéjén az országos és megyei RMDSZ képviselők jelenlétében avattunk fel. Hasonlóan, ekkor fejeződött be az Alsó vasút utca rendezése, ami miatt bizony nagyon sok jogos bírálatot kaptunk elkészítése előtt és utána is.

Sajnos, sok mulasztás történt a kivitelező és az aszfaltozást elvállaló cégek részéről, mulasztás, amely talán még most is meglátszik az elvégzett munka minőségén. Az év folyamán történt a karcfalvi iskola épületeinek külső és belső javítása, új ajtók és ablakok beszerelése, valamint az orvosi rendelőknek helyet adó épület külső meszelése. Folytatódik a tornaterem elkészítése, a belső munkálatok most, télen is folynak, reméljük, az új év első hónapjaiban befejezik a kivitelezők és átadják rendeltetésének.

Ebben az évben történt a karcfalvi kultúrház és a központban lévő régi közház tetőzetének újra fődése. Ez utóbbinál jelenleg is a belső munkálatokat végzik, ahol egy közösségi házat alakítanak ki, az emeleti részen vendégszobákkal és nagyteremmel, ahol különféle szakelőadásokat, koncerteket lehet majd tartani.

A megvalósítások közé sorolnám még a hokipálya tetőzeti elemeinek felszerelését, a templom új fűtési rendszerét és környékének megvilágítását, a ravatalozó építésének elindítását, a Székaszó folyó partvédelmi munkálatainak befejezését, a mezei és erdei utak részbeni javítását, a községközpontban egy újra ter-

vezett zöld övezet kialakítására irányuló pályázat megnyerését és ennek pénzügyi fedezését stb. Végül, de nem utolsósorban megemlíteném a helyi civil szervezetekkel való jó együttműködést.

A Csorgó Fiatalok Szervezetével közösen sikerült felújítanunk a Nagyloki, illetve a Porgyosi borvízforrásokat. Hála Bálint Zoltán kántornak és támogatóinknak, a Bitykó zeneegyesület által működtetett gyerek-fúvószenekar is nagyszerűen működik, nemkülönben a Hargita Karcfalva Sportegyesület futballcsapata. Meg szeretném említeni a Reménysugár nyugdíjas klub tevékenységét is, hisz számos értékes programot szerveztek a nyugdíjasok számára. Jó az együttműködés a közbirtokosságokkal, valamint a község összes intézményével, mert csapatmunka nélkül nem fejleszhetjük hatékonyan községünket.

Mindezeket látva, bizonyára felvetődik egyesek részéről a kérdés, hogy honnan ennyi pénz, miből lehet ezeket a munkálatokat kifizetni? Minek pont erre költeni, nem volna jobb a pénzt más célra használni? Nos, erre szigorú szabályok vannak és megnyugtatom választóinkat, hogy a fentiek nagy részének kifizetése kimondottan célirányú pályázatok útján történik, vagyis európai uniós pénzalapokból, a kormány és a megyei tanács által erre a célra adott pénzekből eszközöljük. Mindezek több tíz, vagy száz milliárd lejt tesznek ki, amelyek megszerzésében segítségünkre voltak a megyei és a parlamenti képviselőink, akiknek ezúton is köszönöm támogatásukat. Sajnos azonban, az új kormányból az RMDSZ képviselői kimaradtak, ezért az elkövetkezőkben sokkal nehezebb lesz pénzforrásokat szerezni. Közeledvén év vége, kívánok mindenkinek erőt, egészséget és kitartást az elkövetkező nehéz esztendőben.

Kellemes Karácsonyi ünnepeket és boldog Új Évet.

GÁBOR TIBOR Polgármester

FELHÍVÁS

Felhívjuk falus társaink figyelmét, hogy ez év december 26-án, KARÁCSONY MÁSODNAPJÁN a 11 órás szentmisén fellép a nyugdíjas énekkar, majd mise végén a gyermek-fúvószenekar előadását láthatják a jelenlévők.

VÁLTOZÁSOK AZ EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZERBEN

Nemrég rövid hírben számoltak be a médiában, hogy november 1-től érvényét veszti az egészség biztosítási kártya, könyvecske, amellyel a családorvoshoz voltak iratkozva. Mi áll ennek hátterében, azt ez alkalommal szeretném megmagyarázni. Ez év október 2-án megjelent az Országos/Nemzeti/Biztosítási Ház 754-es számú rendelete amely kiegészítést képez a 95/2006-os egészségügyi reformról szóló törvénynek, amely új alapokra helyezi a biztosított státust.

Először is azt kell megérteni, hogy a fenti törvény értelmében minden biztosított személynek a törvény által megállapított összeggel hozzá kell járuljon a biztosításához. Ezt a hozzájárulást egyes esetekben az állam felvállalja, amit a következőkben fel fogok sorolni. Így a 0-18 év közötti gyerekek biztosítását, ingyenes ellátását az állam biztosítja, igazoló iratként keresztlevél, személyazonossági igazolvány szolgál.

A 18-26 év közötti ifjak személyazonossági igazolvány, diák vagy egyetemista igazolvány és adózható jövedelmet igazoló vagy tagadó igazolás dönti el a biztosítási státust. Házastársak, ahol csak az egyik féltől vonják vagy fizeti a biztosítást, a másik fél be kell mutassa a házastárs fizetési igazolását, nyugdíjszelvényét, a házassági bizonyítványt valamint egy adóhivatal által kibocsátott igazolást arról, hogy nincs adózható jövedelme.

A 118/90, a 44/94, 309/2002 valamint a 341/2004 törvények, amely a hadirokkantak hozzátartozói, politikai üldözöttek, 1950-1961 közötti munkaszolgálatos katonák, valamint az 1989-es forradalom mártirjai, hozzátartozói, sebesültjei stb. igazolványok, személyi igazolvány, valamint az adóhivatal által kibocsátott igazolás adózható jövedelemtől, nyugdíjról vagy más jövedelemtől.

Ugyancsak biztosítottak azok a vele született vagy szerzett rokkantak / akik a szakbizottságok /komiszió/ zárójelentésével rendelkeznek.

Azok a terhes nők, akik azelőtt nem voltak biztosítottak, a terhesség alatt valamint szülés után a gyereknevelési időszakban / a gyerek 2 éves koráig / szintén biztosítottak. A munka nélküli segélyen lévők a segély időtartama alatt szintén biztosítottak, amit az e célra szolgáló igazolásukkal igazolnak.

A 416/2001 törvény értelmében a szociális segélyben részesülők a Polgármesteri Hivatal által kibocsátott igazolás alapján biztosítva mivoltukat. Még van pár kategória, letartóztatottak, külföldiek stb., amelyek további értelmezését nem tartom szükségesnek. Mindezen iratok felmutatásával, a Biztosító Ház személyre szóló igazolást fog kibocsátani / adeverinta de asigurat / 13 karakterrel, de arról majd a megfelelő időben.

Addig is ezúton kérem akinek nem tiszta a helyzete, menjen el a családorvosához és beszéljék meg vele a tennivalókat. Ameddig ezek az igazolások elkészülnek, addig a személyi, keresztlevél, fizetési igazolás, nyugdíjszelvény, a fenti törvények alapján kibocsátott igazolások felmutatása kötelező minden egészségügyi intézményben, mert ennek hiányában fizető betegnek nyilvánul a paciens.

Dr. Waczel Attila főorvos

A REMÉNYISUGÁR NYUGDÍJAS ALAPÍTVÁNY MUNKÁJÁRÓL

Annak ellenére, hogy az alapítvány hivatalos megalakulása ez év áprilisára tehető, az összetartozás, az egymás iránti tisztelet és ragaszkodás már az év elején összehozott bennünket.

Így történt, hogy a húsvéti böjt előtt egy napon találkoztunk, és kosaras bált szerveztünk. A tavaszt is fiatalos lendülettel vártuk, így májusban egy erdei kirándulást szerveztünk, majd júliusban Sinaian a Peles-kastélyban jártunk, ahol felejtethetetlen élményben volt része a közel 50 tagú társaságnak.

A nyár sem telt el tétlenül, mindenki otthon dolgozott, segített a fiataloknak a mezőgazdasági munkákban, de a közös együttlétről sem feledkeztünk meg. Ezért is volt zsúfolt az augusztusi prog-

ramunk, amelyre majd mindenki időt szakított. Augusztus 11-én temető takarítást végeztünk, Boldogasszony ünnepén az újonnan létesített piac átadásakor léptünk fel és énekeltünk, 23-án pedig a nemzetközi lovasverseny alkalmával a Madicsa fürdőn rendezett főzőversenyen vettünk részt. Nyugdíjas szakácsaink –Bíró Erzsébet, Bíró Sándor, Erős Mária- főztjét szívesen kóstolták mások is, de az alapítvány tagjai sem maradtak ki az étkezésből, megemlítve azt is, hogy a csoportos éneklésből is kivettük részünket. Hazafelé többségünk egy traktor utánfutón énekelte ki magát mindaddig, amíg egyenként haza nem értünk. Persze, a jó kedvhez egy kis itóka is kellett, hisz e nélkül lehetetlen lett volna jól érezni magunkat.

Októberben folytattuk az immár hagyományossá vált kirándulást, ismét az erdőn találtuk magunkat, majd november 23-án Katalin-bált szerveztünk, ahol mintegy 50-en vettünk részt és majdnem reggelig mulattunk, példát mutatva ezzel az ifjaknak, hogy ők is kövessenek bennünket.

Csoportos tevékenységünket most, Karácsonykor zárjuk, amikor 26-án a nagymisén Eröss László nyugalmazott kántor vezetésével egyházi énekekkel köszöntjük Jézus születését, majd egy-egy pohár pálinkával búcsúztatjuk az Óévet.

Az Új Év alkalmából az alapítvány minden tagja tisztelettel köszönti a községben élő többi nyugdíjast, valamint a tisztségviselőket, hogy az elkövetkezőkben is segítsék csoportos tevékenységünket.

Bartalis Irén

Reményik Sándor A KARÁCSONYFA PANASZKODIK

El-elnézlek ti hontalan fenyők,
Ti erdő-testből kitépelt tagok.
Hányan mondhatják el ma veletek:
Óh én is, én is hontalan vagyok!

Piacra vitték testem, s a lelkem,
És alkusznak az életem felett.
És fehér vattát aggatnak reám:
Mű-zuzmarát a zuzmara helyett.

Tudom: elszárad a levágott kar.
Tudom: én vissza nem jutok soha
Az ősrendeteg anyakeblére.
Sorsom: lapály a csúcsokért cserébe.
S a végtelen helyett egy szűk szoba.

A VESZETTSÉGRŐL

Egy, a központi idegrendszert érintő vírusról van szó, ami a fertőzött állat nyálával terjed és sérülések útján (harapás, karmolás) jut az ember vagy más állat szervezetébe. A sebtől az idegsejtekhez kötődve vándorol a központi idegrendszerig, majd a nyálmirigyekbe jut, ahol szaporodása folytatódik. Ezzel magyarázható, hogy harapás útján terjed. Ha az állat (macska) a tapancsát a szájához viszi, a körmei fertőzött nyállal érintkeznek, így karmolással a sérülésbe jut a vírus.

MIÉRT VAN AZ, HOGY HA VALAKIT MEGHARAP EGY KUTYA (MACSKA) AKKOR AZ ÁLLATOT 14 NAPIG MEGFIGYELÉS ALATT KELL TARTANI? Ha a „bűnös” állat ezalatt elpusztul, függetlenül attól, hogy autó üti el vagy bármi más betegség okozza halálát, veszettnek kell nyilvánítani, és az általa megharapott embert az ilyenkor kötelező oltási eljárásoknak kell alávetni. A veszett állat nyála 5-10 nappal a tünetek megjelenése előtt már tartalmazhat vírust. A biztonság kedvéért erre ráadnak 4 napot így lesz 14 napos a karantén. A beoltatlan kutyák gazdáit pedig a törvény bünteti, hisz ez az egyedüli oltás ami kutyák, macskák esetén kötelező.

MENNYI A VESZETTSÉG LAPANGÁSI IDEJE? AZAZ A HARAPÁSTÓL SZÁMÍTVÁ MIKOR VESZHET MEG AZ EMBER? E kérdés megválaszolásában fontos szerepet játszik a harapás helye, hisz minél közelebb van a fejhez, annál hamarabb jut a vírus az agyhoz.

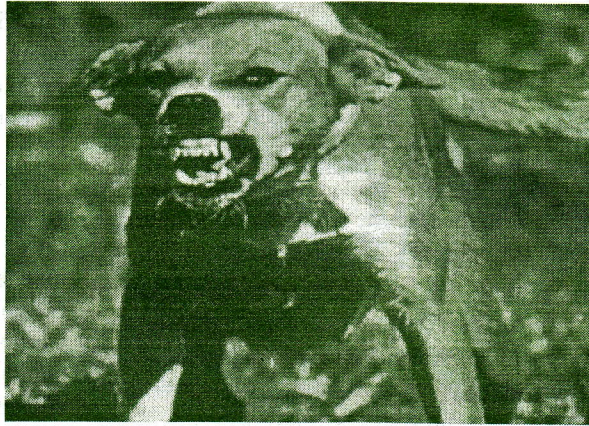
TUDJA-E, HOGY

Az első mezőgazdasági szerszám az ásóbot volt, vagyis egy kihegyezett fadarab, ezzel ásták, azaz felpiszkálták a földet, csak utána következett a kapa (kőből, fából, később fémből).

A damaszkuszi acél nem Damaszkuszban, mint az ember gondolná, hanem Indiában készült – onnan importálták, a damaszkuszi fegyverkovácsok pedig híres szépművi fegyvereket készítettek belőlük. Innen származik a damaszkuszi acél, damaszkuszi penge elnevezés.

Általában 3 hónap és 1 év között mozog a lappangási idő, de megtörtént már, hogy 10 sőt 18 év elteltével veszett meg valaki, ugyanis a terjedés sebessége is befolyásoló tényező. Miközben a vírus az agy fele halad, „megállhat” és évek múlva ismét „útnak indulhat”.

MILYEN SORRENDEN TERJESZTIK

A VÍRUST AZ ÁLLATOK? A leggyakoribb terjesztők a rókák, majd kutyák, macskák, marhák, sertések, lovak és juhok, ez utóbbi néhány esetében lényegesen ritkábban fordul elő az első hárommal szemben.

Sajnos félénk még nem igazán elterjedt a macskák veszettség elleni védőoltása, bár sokkal valószínűbb, hogy elsétálnak a háztól és a mezőn veszett rókákkal cimborálnak, mint az, hogy a róka „látogatja meg” szegény megkötött kutyánkat. Nem véletlenül írtam, hogy „meglátogatja”, hisz érdekes, ahogyan a betegség a rókánál megnyilvánul.

Az egyébként félénk állat bátor, barátságos lesz, besétál az udvarra, barátkozik a kutyával (akitől normális esetben félve

Az üveget az ókori Egyiptomban i.e. 3500-ban már használták, papirusztekercseket őriztek üvegekben és dísz tárgyakat is készítettek belőle. Az üveggyártás technikáját később az asszírok, görögök, főníciaiak, rómaiak stb. vették át.

A legrégebb, nem emberi erővel hajtott gép a vízikerek volt. Több mint 3000 évvel ezelőtt Kínában, Indiában és Egyiptomban öntözés céljára készültek az első vízikerek. Európában valószínű a rómaiak használtak először vízikereket körülbelül kétezer évvel ezelőtt.

A karburátort Bánki Donát és Csonka János találta fel 1894-ben.

menekül), macskaként simul az emberhez. Tehát ha ilyen rókával találkozánk, sürgősen forduljunk orvoshoz és azonnal jelensük az állatorvosnak.

MILYEN EGY VESZETT EB? Viselkedése teljesen megváltozik, depressziós, félénk lesz, bújkál, majd agresszív válik, szokatlan tárgyakat harap, eszik (kő, fa, vas), olyan erővel ragadva meg őket, hogy fogai kihullanak, állkapcsa eltörhet, szájürege sérülésekkel lesz tele, miközben fogait vicsorítja, szokatlan nyúlós nyála folyik amit lenyelni képtelen. Szemeit megfigyelve kancsalsága tűnik szembe. Kóborlási vágy ébred fel benne, elhagyja az udvart, útközben pedig állatokat, embereket támadhat meg, gazdáját nem ismeri fel, a nevére nem reagál. A végső stádiumban rágó- majd légzőizmai bénulásával elpusztul (a tünetek megjelenésétől kb. 5-7 nap alatt).

Az embernél a betegség nyugtalansággal, izomrángással, remegéssel kezdődik, a lehangoltság csapongó jókedvvel váltakozik. Fényérzékenység jelentkezik, hidrofóbiája egyre fokozódik, mígnem már a víz látványára is nyelési görcsöt kap. Végül a dühöngés fulladásba torkollik a légzőizmok görcse miatt, majd azok bénulása után bekövetkezik a szörnyűhalál.

A tünetek megjelenése úgy embernél, mint állatnál a biztos halált jelenti, ezért nem érdemes kockáztatni, legapróbb harapásnál, karmolásnál orvoshoz kell fordulni.

Antal Lilla

Különbőség van a forrasztás és a hegesztés között. Forrasztáskor az alapfémeket olvadáspontjuknál kisebb hőmérsékleten olvadó és velük nem azonos fém közbeiktatásával kötjük össze. Hegesztéskor azonban két azonos jellegű fémot egyesítünk, az érintkező felületek megömlésztésével.

Hegesztéskor védőpajzsot vagy szemüveget az erős ultrabolya-sugárzás ellen használunk, amely ezek nélkül kötőhártya gyulladást okozna. Ezen kívül a szikrák ellen is védenek.

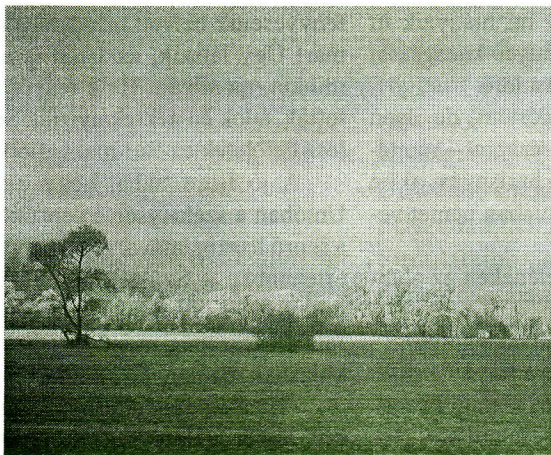
A vas világtermelésének mintegy negyedrésze megy tönkre évente a rozsdásodás következtében.

ADVENTI GONDOLATTÖREDÉK

A világban minden csodálatos, annak pusztája léte is. Dőreség rangsorolni, hogy mi csodálatosabb, vagy kevésbé az. Egyik-másik szemlélőnek más és más jelent, kisebb vagy nagyobb mértékben csodálatosat. A megszállott természetfigyelőt, természetrajongót lebilincseli a megszilárdult víz rideg, szinte ijesztően fegyelmezett, végtelen formavilága.

Ha most adventben ráfigyelünk a rideg anyagban formát öltő értelemre, felfedezhetjük a mögötte működő Nagy Alkotót.

Macalik Ernő

Reggel

Akrobaták

Csend

Mózes a pusztában

Kettőt jobbra – kettőt balra

Ahová az emberi kéz beteszi a lábát

VÁLOGATOTT NEVETÉSEK

SZÜLŐFÖLD-CSOMAGOK FELCSÍKON

Mikulás-nap teltén egy elkésett, másnapos Mikulás sántikált Felcsík székel falvai között, jókora zsákot cipelvén a hátán. Mondanunk sem kell, a sánta, másnapos Mikulás a rideg, télies időben kissé nyáriasnak tűnt, de a felcsíki vendégszeretetet szívélyesen fogadta. Sokan forró levessel kínálták.

Az elkésett Mikulásnak kettős állampolgársága volt, ezért felváltva hol a Magyar Himnuszt, hol a Székely Himnuszt énekelgette. A felcsíkiaknak egyik szemük sírt, a másik meg nevetett. A pót-Mikulás mindenkinek egy-egy csomagot adott át, melyeken nagy betűkkel ez állt: Szülőföld-csomag.

Szóban forgó Mikulás épp Csíkszentdomokoson üritett, amikor tetten értük. Történetesen János bácsinak, régi ismerősünknek, a lófő székelynek nyújtotta át a Szülőföld-csomagot, amelyben diót, soltvadkertit almát és oroszországi nyírfavesszőt küldött a magyar kormány. A dió, alma és virgács mellett pedig egy jó erős kötél is kikerült a csomagból, amelyről János bácsi azonnal megállapította: - Ez bizony szülőföld-kötél, amivel az ember odakötözheti magát az udvaron a tekeres körtefához, abban az esetben, ha sziréndalt hall Magyarországra felől. Ha pedig nem hall semmit,

kötheti a borjú fejére!

János bácsi, lévén, hogy régóta már nagyothalló (Isonzónál kapott légnyomást), a szülőföld-kötéllel azonnal sietett az istállóba, a diót és az almát az unokájának adta, a virgáccsal pedig játékosan, hancúrozva megvirgácsolta a feleségét, mondván: - A magyar állam, pontosabban Ferike, Pityuka és Ildikó, no meg a Gábor, jól tudják, hogy mi hiányzik itt nekünk! - paskolta könnyes kacagással Ágnes nénénk tomporát a lófő.

- Sok mindent megértem, de ilyen kedvességben nem volt részem! - mondta a csíkszentdomokosi harisnyás, aki a Monarchia idején Boszniában német vezényszó alatt szolgált.

Azóta időnként el-elénekei az alábbi éneket:

Kit meg nem ölt Boszniában a golyó
Elnyelte azt a sebes Dráva folyó
Dráva folyó, Dráva folyó, száradj ki
Sok anyának könnyét te csaltad ki.

Egyébként János bácsi végigharcolta az első és második világháborút is, hogy a haza nehogy végül szemrehányást tegyen neki. János bátyánk, a lófő, mint magyar királyi honvéd Besszarábiában is harcolt, de nem félt, nem rezelt bé. A Don-kanyarnál vitézségi aknaszilánkot

kapott, amit a rendszerváltás után vetett ki magából, amikor az ócskavas ára jól felment...

János bácsi utána szólott a nyári Mikulásnak:

- Mondja meg Ferikének és Ildikónak, hogy eszem a szívüket, tormával! Jól jött a csomag, de orosz nyírfavessző nem kell nekünk, hisz a kipusztított fenyveseink helyett mindenütt nyírfá nő már! Úgy látszik, az Isten is megáldott minket, mondván: Ha a fenyőt kipusztították, adok én nektek nyírfát. Seprűkötő lesz belőletek az Európai Unióban!

A jó Isten tudja, hogy az Európai Unióban a székelység a seprűkötéssel és a seprű használatával majd helytáll. Ilyen értelemben a Szülőföld-csomagban kapott virgács jelképes, jövőbe mutató... János bácsi még mondott valamit a Mikulásnak, de nagyon halkán:

- Ha még ezek akarnak küldeni valamit, akkor a Lófő Székely Igazolványomat keressék elé a magyar királyi archívumból, és postázzák! Egyebet semmit! Mert még csak ez hiányzik a közbirtokossági könyvecském mellől...

Ferencz Imre írását közreadta
Németh Szilveszter

VICCEK

Egy skót Amerikába utazik, s egész úton az a bánata, milyen sokba kerül a hajójegy. Már majdnem a kikötőbe érnek, amikor a hajó mellett felbukkan egy bűvár és szépen kiúszik a partra. - Ha tudtam volna - sápiózik a skót -, hogy gyalog is lehet jönni!

Palika ebéd közben megkérdi:

- Apu, kérsz még egy szelet tortát?
- Nem, fiam! - Jó, akkor most te kérdezz!

Azállatkerbenkimulikazöregelefánt. A gondozó, aki a legutolsó perceig mellette volt, vigasztalhatatlanul szomorú. Az igazgató együtt érzően veregeti a vállát:

Ugyan, ugyan, hát ennyire szívéhez nőtt ez a derék állat? - Nem az elefánt miatt bánkódom, jön a válasz, hanem

arra gondolok, mekkora gödröt kell most ásnom...

Milyen csinos kutyád van! , dicséri egy férfi az ismerőse mellett lépkedő kutyát.

Ez egy rendőr-kutyája.

Tudd meg, nem is látszik rajta...

Még szép! A titkosrendőrségnél dolgozik.

Bíró a vádlotthoz:

És amikor azt a szörnyűséget elkövette, egy pillanatra se szólalt meg önben a lelkiismeret hangja?

Megszólalt az kérem, többször is, csak hogy én sajnós, süket vagyok.

Egy férfi ingaórát cipel az utcai csúcsforgalomban. Nehezen evickél

előre a járókelők között. Óvatosan tartja hóna alatt az értékes szerkezetet. Minden elővigyázatossága ellenére véletlenül meglök vele egy asszonyt, aki dühösen ráripakodik: - Miért nem visel ön is karóráját, mint minden normális ember?!

Egy rikítóan öltözött férfi lihegve szalad az utcán s megkérdi az első járókelőtől: - Mondja, nem látott erre egy állatkerti teherautót majmokkal? - Miért, ön talán onnan esett le?

Az órán mással foglalkozó tanulót szólít fel a tanár: - Melyik nagy folyó szeli át Franciaországot és mi a neve?

Franciaországot sok nagy folyó szeli át, a nevem pedig Szabó, ha nem

tudná...

Az anya megkérdi öt éves kislányától:
- Mondd, mit szólnál ahhoz, ha egy kistestvérkéet hozna a gólya?

A kislány végignézi a mama domborodó alakján és így szól: - Mondhatom, te is jókor kérdezel!

Képzeld! Mióta vettem egy tyúkot, azóta a feleségem egyáltalán nem respektál.

Miért?

Mert a tyúk naponta tojik egy tojást.

Na és?

És a feleségem kiszámította, hogy a tyúk többet keres, mint én.

Főúr! Én csirkelevest rendeltem, de ebben nincs egy darab csirke sem!

Na és? A székelygulyásba se főzzük bele a székelyeket.

A közellátási miniszter hívhatja a tikárát:

Mondja! Tulajdonképpen mennyi időre van burgonyánk?

Egész évre, miniszter úr!

Nagyszerű!

De csak nekünk, kettőnknek.

Főnök úr, a kávé olyan rossz, hogy a vendégek meg akarnak verni minket. Nem kell félni, mi vagyunk többen.

Ébresztő! Tessék felkelni (a hotelben)

Hagyjon békén – nem reggelizek!

Nem is arról van szó, kell a lepedő a terítéshez.

Vonaton utazott a székely, s utastársai roppant élvezték ízes beszédét, zamatos tréfáit. Valahányszor elhallgatott, így kérelték:

Beszéljen még! Mondjon valami jót!

Felszabadultan nevettek mókás fordulatain, játékos észjárásán. A hallgatóságban ott állt a kalauz is, s

hogy még nagyobb legyen a mulatság, ugratni próbálta az atyafit:

Igaz-e, hogy a székelynek csak negyven éves korára jön meg az esze?

Igaz – ismerte el a székely, villogó szemmel.

S míg a negyven évet eléri, addig mit csinál? – erőltette tovább a vasúti

ember.

Hogy mit-e? Addig is beáll a vasúthoz kalauznak!

Havas télidőben gyerek született egy székely családban. Az apa boldogan mutatta a csöppséget négy éves fiának, aki fölöttébb csodálkozott a jövevényen.

Nézd, - magyarázta -, hozott neked a gólya egy kis testvérkéet!

A gólya-e? – ámult el a fiúcska.

Az hát – bólogatott az apa -, tán nem hiszel nekem?

Hinni hiszek – így a gyermek -, de honnan a csudából jött ide a gólya, amikor olyan hideg van, hogy még varjú sincsen!

Egy autós embert gázolt. Az olyan súlyosan megsérült, hogy amputálni kellett egyik lábát. Mikor az áldozat a tárgyaláson százezer lej kártérítést kért, az autós jajveszékélni kezdett:

Mit képzelsz, hogy én milliomos vagyok?!

Miért, maga talán azt hitte, hogy én százlábú vagyok?

RÉGI KALENDÁRIUMOKBÓL TALLÓZVA

SZÓLÁSOK, MONDÁSOK

Kiberetválkozik az idő = kiderül az ég, és hidegre fordul az időjárás.

Igaz ember nem jár a nyelve ellen = becsületes ember nem hazudtolja meg tetteivel azt, amit előzőleg mondott, vagy amit hirdet.

Úgy igyekszik, majd lefekszik = olyan lassan mozog, vagy dolgozik, hogy nézni is rossz.

Kijárta a kilenc iskolát = sokat tapasztalt.

Hever, mint egy kopott ispán = henyél, lustálkodik.

Olyan a nyelve, mint az istállóseprűnek = sok ocsmányságot összebeszél.

Igyunk, hogy bodorodjunk = tréfás felszólítás ivásra, koccintásra.

Sűrűn vetik a jót, de ritkán kél = sok jó tanács elhangzik, de kevésnek van foganatja: minden szülő arra vágyik, hogy derék gyerekei legyenek, mégsem mindenki igazán jó ember.

Elbődül benne a jóakarát = megharagszik.

Csak forgatja a kanalát, mint juhász a botját = kelleetlenül eszik, látszik rajta, hogy nem éhes.

Kacsát evett vele az édesanyja = bőbeszédű, fecsegő természetű.

Nincs nehezebb az üres kalásznál = nehéz esztendő az, amelyben rossz a

gabonatermés.

Úgy beszél, mint a tavalyi kalendárium = nem érvényes, amit mond, összevissza beszél.

Elkapta a ló = elbizakodott, gögössé vált: rabjává lett valamely indulatnak vagy vágyanak.

Rosszul fő a lencséje = nem jól megy a dolga, nincs szerencséje.

Kutyáéknál volt lagziban = verekedett vagy veszekedett valahol.

Mulat, mint a kutya a kútban = kínos, kellemetlen helyzetben van.

RECEPTEK

JÓ ÉTVÁGYAT

Téli vitamintál

Kell hozzá 1 kg. Savanyú káposzta, 4-5 fej vöröshagyma, 4-5 keményre főtt tojás, 4-5 darab alma, 4-5 darab hajába főtt krumpli, 15-20 deka reszelt sajt, fél deci olaj, 4 hámozott citrom karikára vágva, egy kanál porcukor, paprika, 1 csokor petrezselyemzöld.

A savanyú káposztát kimossuk, kinyomkodjuk sós levét, összevágjuk finom metéltre és elkeverjük az olajban feloldott porcukorban. A megtisztított hagymát, tojást, almát, burgonyát vékony karikára vágjuk és a savanyú káposztával rétegezve egy mély tálba rakjuk. Reszelt sajttal és apróra vágott petrezselyemzölddel megszórva, paprikázva és citromkarikákkal díszítve tálaljuk.

Egyszerű paszulyalátá

Sós vízben főzzünk meg nagyszemű barna vagy fekete paszulyt, szűrjük le, hűtsük le, keverjük össze apróra vágott hagymával, ketchuppal, sóval, borssal és ízlés szerint citromlével és kevés olajjal. Azonnal fogyasztható, tápláló.

KÖSZÖNET

A SZÉKASZÓ szerkesztői az olvasók nevében ez úton köszönik KÉMENES SÁNDORNAK, hogy az év folyamán minden ellenszolgáltatás nélkül készítette el az újságban megjelent rejtvényeket. Kívánunk neki boldog újesztendőt azzal a tudattal, hogy a továbbiakban is kérésünkre szívesen vállalja a rejtvények összeállítását.

KÖSZÖNTŐ

MINDEN KEDVES OLVASÓNAK
KELLEMES KARÁCSONYI
ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ
ÉVET KIVÁNNAK A SZÉKASZÓ
SZERKESZTŐI!

REJTVÉNY

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		15	16	17	18	19	
19					20						21					22					
23				24								25							26		
27				28				29		30		31				32			33		
34				35				36				37		38		39				Y	
40				41		42				43		44							45		
46	47	48			49				50		51						52			53	
54				55	56			57		58	59		60	61				62		63	
64			65			66			67					68		69			70		
71			72			73				74			75	76	77	78			79		
	80		81	82		83		84				85			86	S					
87	88	89	90	91			92	93	94		95					96		97		98	
99		100		101		102	103	104		105	106				107	108			109		
110					111	112	113					114			115						
116	117		118	119	120				121		122			123	124			125		126	127
128			129		130	131	132				133	134						135			
136		137			D		138				139			140						141	
142					143					144	145	146		147		148		149	150		
151							152							153				154			155
156				157	158	159	160	161			A	162	163			164				165	166
167	I					R						Y	168							N	

Karácsony

Megfejtendők: A VÍZSZINTES 1, 41, 118, 167, 168. A FÜGGŐLEGES 16, 19, 42, 43, 53, 81, 87, 89, 121. VÍZSZINTES. 1. December 25-c. 19. Tábori lakhely. 20. Magyarországi település lakósa. 21. Hadilábon áll. 22. Fordított lábú állatirtó. 23. Kocsonya alapanyag. 24. Erőszakos. 25. Azonos hit. 26. Élet jelentésű előszó. 27. Idegen név (...Pound, író). 28. Fanyar erdei gyümölcs. 29. Soros György névbetűi. 30. Német Zoltán. 31. Ukrán főváros. 32. Latin kettős betű. 33. Sokan egyneműi. 34. Bibliai hajós. 35. férjes nő. 37. Parányi részecske. 39. Nagy Zelma. 40. Tokos egyneműi. 41. Ádám és Éva. 44. Tribün. 45. Bánat. 46. Csurgó. 49. Japán vallási irányzat. 50. Orosz férfinév. 52. Házi kedvenc. 54. Életút. 55. Kerek betű. 56. Likacsos. 59. Zörögni kezd. 60. Déli gyümölcs (futómadár). 62. Nagy Géza. 63. Alá. 64. Kopsz. 65. Ziliz egyneműi. 66. Verő. 67. Enged az árú értékéből. 68. Betű kiejtve. 69. E nap. 70. Latin kötőszó. 71. Ők románul (nőnem). 72. Egységes gazdasági mechanizmus rövidítése. 73. Láb része. 74. Torna románul. 77. Érzékel valamit. 80. Becézett Diána. 82. A magyar ÁBC kezdői. 83. Vágófelület. 84. (Indulás, cselekvés szófaja) elindítani. 87. Kassák Lajos lapja volt. 89. Rövid kötőszó. 90. Fejtámasz. 93. Egyesült arab liga rövidítése. 95. Csapat angolul. 96. Ó római lábbeli. 98. Hidrogén. 99. Ipa fej. 100. Zúr egyneműi. 101. Mutatószó. 102. Ipszilon. 103. Szófogadó ifjú. (105. Y). 108. Te románul. 109. A világos angol sör. 110. Becézett Kleofás. 111. Nemesfém. 114. Carel ..., cseh énekes. 115. Ige latinul. 116. Urnafedél. 118. Mária férje. 124. Román mosógép. 128. Litvánia bejárata. 129. A Zsil forrása. 130. ERB. 132. Düldelező. 134. Fővárosa Valetta. 135. Vicc. 136. Régi római váltópénz. 137. Maros megyei falu. 138. Idült. 139. TV. Csapat. 140. Fásom egyneműi. 141. Olajipari cég névbetűi. 142. Kilátásba helyez. 144. Betűt vet. 146. Gazdag férfi. 147. Elöl rövid. 148. Orosz folyó. 150. Utca franciául. 151. Bicegő liba. 153. Azonos mássalhangzók. 154. Rába egyneműi. 155. Krajcár rövidítése. 156. Daphnis párja. 157. D. 158. Yperit rövidítése. 160. Svájci folyó. 162. Erdei gyümölcsfa. 167. Nagykarácsonytól számítva nyolcadik napra esik: Január 1. 168. Urunk megjelenése – Vízkereszt, Szentkereszt jan. 6. FÜGGŐLEGES: Magyar rokentörzse. 2. Diluans. 3. Francia író: Emile.... 4. Gazda és a cseléd. 5. Amerikai magyar mágus: ... György. 6. Matematikai fogalom. 7. Izomvégződés. 8. Odú. 9. Zárda. 10. Enikő egyneműi. 11. Magyar folyó. 12. Dal. 13. Sógor bizalmasan. 14. Felső oktatási intézmény. 15. Tintatartó régen. 16. Karácsony előtti időszak. 17. Kizsákmányolt, jogfosztott munkás. 18. Esőben áll. 19. December 24-e. 29. Megpihen. 30. Irányjel (régí fegyver). 36. Pajta. 37. Török fiúnév. 38. Ritka férfinév. 41. Vissza párja. 42. Isten anyja. 43. Jézus ebben a városban élte le gyermekkorát. 45. Fájdalomtól lalál. 47. Amundsen, sarkkutató. 48. Nem arra. 51. Balga, cgyügyű. 52. Sajat akarata van. 53. Jézus szülővárosa (jelentése = kenyérháza). 57. Nem egyenes. 58. Tiltószó. 60. Kicsinyítőképző. 61. Aroma. 74. Hakli egyneműi. 75. Salvatore ... olasz énekes. 76. Hollandiai. 78. Jég németül. 79. Betű kiejtve. 81. Ünnepe december 28-án. 85. Kőszáli kecske. 87. Szent Miklós püspök népi neve. 88. Apol o nélkül. 89. Jézus tanítványa: ... Apostol. 91. Dátum rag. 92. Sójaj. 94. A burjánirtó. 97. Tolvaj. 104. Puha fém. 106. Emse elő. 107. Kiváltás egyneműi. 108. Magad. 112. Róma egyneműi. 113. Antal Tibor. 117. Ráz valamit. 119. Kettős betű. 120. Szülőföldünk (Székely hazánk). 121. Télapó lapp neve. 122. Zorró feje. 123. ... Sándor – magyar műsorvezető, humorista. 125. Bim párja. 126. ...fuk (sebtiben). 127. Varnus ..., híres zongoraművész. 131. Azer fővárosa. 132. RKO. 133. Második világháborúbeli vadászgép. 134. Ritka férfinév. 135. Magunk. 141. Székely szék neve (Háromszéken). 143. Pótmama. 145. Francia város. 148. Északi férfinév. 149. Fegyver angolul. 151. Sági consum kávézó röv. 152. Gög, ellenállás. 159. Rövid köszönés. 161. Al-sósófalva röv. 162. Rag, a –va párja. 163. Antal Péter. 164. Éneklő szócska. 165. Szolmizációs hang. 166. Kettős magánhangzó (lat).

Készítette: KÉMENES SÁNDOR

SZÉKASZÓ

Szerkesztők:

Szabó Kázmér

Szőcs László

Németh Szilveszter

A nyomdai munkálatok az Alutus Rt. nyomdában készültek